

Dosarul nr. 3r-144/24

2-18007549-01-3r-07062024

Instanța de fond: Curtea de Apel Comrat – A. Mironov, D. Fujenco, Ș. Starciuc

DECIZIE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către Consiliul orășenesc Leova,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea Întreprinderii
Individuale „Gudumac Vasile” cu privire la intentarea procedurii de executare a
hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central,

împotriva încheierii din data de 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Comrat, prin care
s-a aplicat Consiliului or. Leova amendă repetată pentru neexecutarea hotărârii, s-a
explicat Consiliului or. Leova că aplicarea amenzii nu scutește debitorul de la
executarea hotărârii și s-a acordat Consiliului or. Leova un termen de 15 zile de la
recepționarea prezentei încheieri pentru executarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia,
sediul central din 23 martie 2021, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea
lor la Curtea de Apel Comrat,

constată:

La 07 noiembrie 2022, ÎI „Gudumac Vasile” a depus la Curtea de Apel Comrat
cerere, prin care a solicitat inițierea procedurii de executare a hotărârii din 23 martie
2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, obligarea Consiliului or. Leova și/sau a
Primăriei or. Leova să-i vândă ÎI „Gudumac Vasile” terenurile aferente construcțiilor
care aparțin întreprinderii individuale cu titlul de proprietate și aplicarea în privința
persoanelor responsabile din cadrul Consiliului or. Leova și/sau a Primăriei or. Leova
a amenzii de constrângere, în temeiul art. 253, alin. (1) și art. 254 din Codul
administrativ, pentru neexecutarea actului judecătoresc nominalizat. (f.d.1)

Prin încheierea din 08 noiembrie 2022 Curtea de Apel Comrat a primit în
procedură cererea lui Vasile Gudumac în interesele ÎI „Gudumac Vasile” cu privire la
inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești Cimișlia, sediul central din 23
martie 2021. (f.d.6-7)

Prin încheierea din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea
ÎI „Gudumac Vasile” cu privire la reclamarea probelor în cadrul procedurii de
executare. (f.d. 12-14)

Curtea de Apel Comrat prin încheierea din 25 ianuarie 2023 a aplicat Consiliului
or. Leova amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25 000
lei, pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 martie
2021. A explicat Consiliului or. Leova că aplicarea amenzii nu scutește debitorul de la
executarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021. A acordat
Consiliului or. Leova un termen de 30 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru

executarea hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea lor la Curtea de Apel Comrat. (f.d.29-32)

La data de 07 februarie 2023, Consiliul or. Leova a contestat cu recurs încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Comrat. (f.d. 33-34)

Prin decizia din 10 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul depus de Consiliul or. Leova. S-a menținut încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de ÎI „Gudumac Vasile” cu privire la intentarea procedurii de executare, executarea hotărârii judecătorești și aplicarea amenzii de constrângere pentru neexecutarea actului judecătoresc. (f.d.35-3)

La 17 mai 2023, prin încheierea Curții de Apel Comrat s-a împuternicit Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de organ executiv, să execute documentul executoriu – încheierea Curții de Apel Comrat din 25 ianuarie 2023 cu privire la încasarea în beneficiul statului de la Consiliul or. Leova, prin intermediul bugetului Primăriei or. Leova, a creanțelor bănești, care au rezultat din amenda de constrângere pentru neexecutarea hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021. Încheierea a fost anulată de către Curtea Supreme de Justiție prin decizia din 27 martie 2024. (f.d.41-44,44-49)

La 15 august 2023 ÎI „Gudumac Vasile” a depus cerere, prin care a solicitat aplicarea amenzii repetate de constrângere pentru neexecutarea hotărârii judecătorești persoanelor responsabile din cadrul Consiliului or. Leova și/sau a Primăriei or. Leova, în temeiul art. 253, alin. (1) și art. 254 din Codul administrativ. (f.d. 50)

Curtea de Apel Comrat prin încheierea din 24 aprilie 2024 a aplicat Consiliului or. Leova amendă repetată în mărime de 5 000 unități convenționale, ceea ce constituie 250 000 lei, pentru neexecutarea hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021. A explicat Consiliului or. Leova că aplicarea amenzii nu scutește debitorul de la executarea hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021. A acordat Consiliului or. Leova un termen de 15 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru executarea hotărârii Judecătorei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea lor la Curtea de Apel Comrat. (f.d.57-60)

La 27 mai 2024 Consiliul or. Leova a declarat recurs împotriva încheierii din data de 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii contestate. (f.d. 66-68)

În motivarea recursului Consiliul or. Leova a invocat dezacordul cu încheierea contestată, menționând că instanța de apel pripit, neîntemeiat și abuziv a emis încheierea vizată, fără a intra în esența circumstanțelor enunțate de către autoritate publică.

Autoritatea recurentă a menționat că a adus la cunoștință atât a Curții de Apel Comrat, cât și a ÎI „Gudumac Vasile” faptul pentru a emite decizia de vânzare a terenurilor litigioase urmează întâi de toate de îndeplinit procedura de formare a bunurilor imobile, ori, aceasta nu sunt formate și delimitate pentru a putea fi vândute. Pentru a emite ulterior, decizia de formare a bunurilor imobile, proprietarul terenurilor, în speță Primăria or. Leova, urmează întâi de toate să recepționeze de la ÎI „Gudumac Vasile” planul bunului imobil elaborat de executantul lucrărilor cadastrale, în modul prevăzut de Legea nr.354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile. Astfel, după recepționarea planului bunurilor imobile elaborate, Primăria or.

Leova va iniția procedura de formare a bunurilor imobile care ulterior vor fi vândute ÎI „Gudumac Vasile”.

Consiliul or. Leova a subliniat că nu pot fi vândute terenurile care nu parcurg procedura de delimitare și înregistrare corespunzătoare, fapt care nu a fost luat în considerație de Curtea de Apel Comrat.

Curtea Supremă de Justiție a expediat, prin intermediul poștei electronice, pentru notificare ÎI „Gudumac Vasile”, copia recursului depus de către Consiliul or. Leova împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 24 aprilie 2024.

Până la examinarea recursului ÎI „Gudumac Vasile” nu a făcut uz de dreptul procedural de a depune referință referitor la argumentele recursului.

Prin prisma art. 191, alin. (5), lit. b) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.

Examinând cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

În conformitate cu art.243, alin.(1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Din materialele dosarului rezultă că prin încheierea din 08 noiembrie 2022 Curtea de Apel Comrat a primit în procedură cererea lui Vasile Gudumac în interesele ÎI „Gudumac Vasile” cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii Judecătoreiei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021. (f.d.6-7)

Ulterior, prin încheierea contestată Curtea de Apel Comrat a aplicat Consiliului or. Leova amendă repetată pentru neexecutarea hotărârii Judecătoreiei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021. (f.d.57-60)

În conformitate cu art. 249, alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Instanța de recurs notează că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Conform articolul 241, alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prin prisma dispozițiilor art. 236, alin.(2), lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 241, alin.(3) și art. 249, alin. (3) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai. Articolul 249, alin. (3) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a

recursului împotriva deciziilor adoptate în procedura de executare este determinat de data notificării încheierii motivate.

Subsecvent, potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art. 96, alin (1) din Codul administrativ notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă *se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor*. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Completul de judecată reține că în Programul Integrat de Gestionare a Dosarului este atașată scrisoare de expediere a actului judecătoresc, prin care se confirmă că Curtea de Apel Comrat, la 24 aprilie 2024 a expediat copia încheierii inclusiv Consiliului or. Leova, pentru executare.

Astfel, se constată că Curtea de Apel Comrat, în temeiul art. 97, alin. (3), lit. c) din Codul administrativ, a ales forma de notificare prin poștă.

Totodată, instanța de recurs accesând Portalul Instanțelor Naționale de Judecată a stabilit faptul că Curtea de Apel Comrat la data emiterii încheierii contestate adică 24 aprilie 2024 a publicat-o pe portal.

Potrivit pct.7 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni.

Potrivit pct. 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real.

În aceste circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Curtea de Apel Comrat, alegând o formă de comunicare rapidă și eficientă a aduc la cunoștința Consiliului or. Leova încheierea din 24 aprilie 2024.

Din materialele dosarului se atestă că Consiliul or. Leova în apărarea intereselor în procedura de executare a hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021 este asistat de către avocatul Andrei Coadă, care a depus recursul, care cunoscând despre caracterul public al actelor judecătorești și că acestea sunt publicate nu a depus diligența necesară de a lua cunoștință cu încheierea contestată și a prezenta recursul, în termen.

În acest circumstanțe se atestă cert că Consiliul or. Leova a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Comrat, abia la 27 mai 2024 cu mult peste termenul legal de 3 zile, prevăzut la art. 249, alin. (3) din Codul administrativ.

Din cele menționate, se impune declararea recursului depus de Consiliul or. Leova ca inadmisibil, în temeiul art.243, alin.(1), lit. a) din Codul administrativ în coroborare cu art.236, alin.(2), lit. d) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage în consecință decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea

dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În conformitate cu prevederile art.65, alin.(1) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Din materialele cauzei, precum și din conținutul recursului depus de Consiliul or. Leova, instanța de recurs reține că, autoritatea publică nu a făcut uz de prevederile art. 65. alin.(1) din Codul administrativ și nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință participanților la proces despre emiterea actului judecătoresc, *în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor*, iar Consiliul or. Leova, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului în conformitate cu art.249, alin. (3) din Codul administrativ.

Lucrările dosarului arată că Consiliul or. Leova a cunoscut despre inițierea procedurii de executare la cererea lui Vasile Gudumac, în interesele ÎI „Gudumac Vasile”, a fost notificat de multiple ori despre obligația executării hotărârii Judecătoriai Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021, deci dispune de obligația de a se interesa de soarta dosarului, unde este debitor în contextul executării cu celeritate și promptitudine a documentului executoriu.

La rândul său Consiliul or. Leova nu a indicat că a formulat recursul în interiorul termenului legal de 3 zile prevăzut de art. 249, alin. (3) din Codul administrativ și anume 25 aprilie 2024- 27 aprilie 2024 și nu anexează dovada respectării acestui termen.

În speță, culpa că Consiliul or. Leova a depus tardiv cererea de recurs, se datorează sieși, care nu a întreprins suficiente măsuri de a-și proteja drepturile de acces la instanță, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

La acest capitol se rețin prevederile art.24, alin.(1) din Codul administrativ, care statuează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.249, alin. (3) din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al autorității publice, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Astfel, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ Consiliul or. Leova, cunoscând despre inițierea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriai Cimișlia, sediul central din 23 martie 2021, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și

atitudine activă să se intereseze de soarta dosarului și să prezinte recursul în termen. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea căii de atac, la caz recursul, în caz contrar, intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art.243, alin.(1) lit. a) din Codul administrativ.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, completul opinează că declararea recursului depus de către Consiliul or. Leova, ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele de fapt constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs conchide că la depunerea recursului împotriva încheierii din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Comrat, Consiliul or. Leova, nu a respectat prevederile art.249, alin. (3) din Codul administrativ, din care considerent, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art.243, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Consiliul orășenesc Leova împotriva încheierii din 24 aprilie 2024 a Curții de Apel Comrat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă